

כתוב בספרי דברים

שהכח הנבואה של בלעם
היה יותר גבוה ממרע"ה,

משה לא היה יודע מי מדבר עמו,
ובלעם היה יודע מי מדבר עמו,
משה לא היה יודע מתי ידבר איתו
ובלעם היה יודע מתי ידבר איתו;

ואמר הרא"ש כי משה רבינו הגיע
רק "עד" לשער המ"ט ויותר לא הורשה,
אבל בלעם הגיע "עד" לשער הנ'
לא לנ' שערי קדושה
אלא לנ' שערי טומאה,

ואם היה מתגבר על יצרו
והיה הופך מטומאה לקדושה,
ממילא היה עומד בשער הנ'.

ושאלו החברים:

אם יש בכלל מקום להגיע לשער הנ'
כיצד הדבר שבלעם היה כן זוכה לכך
ומשה רבינו לא ?

ענה הרא"ש,

כי בהשגת אלקות ובידיעה
גם משה יכול היה להגיע לשער הנ'

אבל מרע"ה רצה להגיע בעבודה,

ועל שער הנון אמרו
"כי לא יראני האדם וחי",
כי אם עומד בשער הנ'
כבר לא "אדם"
הוא כבר בבחינת מלאך

והשי"ת רוצה תהילה מקרוצי גושי חומר
שעומדים בעולם הזה עם גוף מתאוה
המתגבר ומתנצח עם יצרו.

וכמובן שאם בלעם היה מגיע לשער הנ',
הרי זה רק בהשגה
"ולא בעבודה"
שלא היה "שום שייכות" לזה. יש שני סוגים של
מחשבות בנתינת צדקה. 2.

יש שהעני משבח ומעריך מאוד את העשיר נותן
הצדקה.

ויש

שמודה בפה. אבל בלב חושב.

מי זה העשיר...

הכסף הזה הוא לא שלו בכלל.

מה ההסבר למחשבות המנוגדות האלו.

מסביר ר אשר:

הכל מתחיל בעשיר עצמו...

העשיר שניגש לתת צדקה.
וחושב לעצמו...

ברוך ה'... שאני לא נצרך לבריות.

יכול היה להיות ההיפך..
וזה רק רחמים וחסדים

אז

העני מרגיש...

כמים פנים אל פנים..
גם הוא ...

מחזיר דברי שבח והודיה...

אבל:

העשיר שבא עם הגאווה שלו...

גם העני מרגיש

ומחזיר לו ברפיון...

ובלבו כועס עליו... זה לא הכסף שלך...

זה הכסף של הרבוננו של עולם
57

במוצש"ק אחר ההבדלה
כאשר טובלים את האצבעות
בשירים של היין
ומעבירו על העיניים

שאל אחד את ר אשר
האם זה סגולה ליראת שמים?
אמר לו הרא"ש: בלי עבודה עצמית
שום סגולה לא תעזור לך"..."
***

כיצד אפשר להתגבר על היצר הרע
שהוא לוחם עז כארי
והיכן הכחות להתאבק נגדו?
אמר הרא"ש: אתה טועה טעות גמורה,
דער יצר הרע איז שוואך ווי א פליג!
ער איז דער שוואכסטער מלאך!
און יעצט טהו א קוק וואס פאר א שוואכע פליג דו
ביזט,
אז ער איז דיר שטענדיג מנצה!
ער דארף זיך בכלל נישט ראנגלען מיט דיר,
ער גיט דער מענטש א קיצל
און דעך לויפטס איהם נאך
צו די תאוות עוה"ז,

26

לסיבה זו שמשה ה' יותר גבוה מהעם
היו תמיד תלונות וחטאים

ולהיפך בימי יהושע כתוב
"ויעבוד ישראל את ה' כל ימי יהושע" (יהושע כ"ד),
כי משה ה' כפני חמה
ולא יכלו להסתכל עליו
מרוב קדושתו
והיו מרוחקים ממנו,
אבל יהושע ה' כפני לבנה שיכלו להסתכל עליו
וה' לו שפה עם העם והשפיע עליו לעבוד את ה'.

26

רש"י בפרשת פנחס (כ"ז ט"ו) "שיירשו בני את
גדולתי"

האם משה רבינו ע"ה שה' רחוק מכל נטי' ופני'
לטובת עצמו,

רצה להוריש את ההנהגה לבנו?

הסביר ואמר כי משה רבינו רצה שהנהגה תעבור
לבנו

כדי לשמור על רציפות תורת משה,

שהבן שלו יהא המשך מאביו שקבל תורה מפי
הגבורה,

אבל השי"ת לא רצה בבנו

כי זה יכול לעורר קטרוג

כי אם זה המשך הנהגת משה

תהא תביעה יותר גדולה כלפי העם,

ולכן יותר רצוי שיהא מנהיג פחות ערך

כי משה כפני חמה ויהושע כפני לבנה.

107

ידוע מה שמספרים על הגאון רבי יוסף חיים זוננפלד
זצ"ל

כי אנשים הבחינו כי בשעה שהולך ברחוב

מרגישים בתנועות אצבעותיו.

וה' פעם אחד מידידיו עוקב אחרי זה
ושם לבו לדקדק אחרי תנועות אלה.
לבסוף נוכח כי הוא עושה בתנועות אצבעותיו
כאילו רושם שם הוי"ה באויר,
בבחינת "שויתי הוי"ה לנגדי תמיד".

הרא"ש אמר:

אני הכרתי את רבי חיים זוננפלד
ושם הוי"ה ה' בראשו ובלבו
ולא ה' זקוק לתנועות אצבעות
כדי לחשוב על כך.

119

עצם התחושה שנמצאים במצב
שאין לו אחיזה

ואין לו כל דרך שכלי והגיוני

איך להתגבר על המכשולים,

ואיך לפתור את הבעיות

כל זה לאין סוף תחשב

וממילא כל פתרון שיהיה

יראה כיש של רחמים

הנובע מהאין סוף ההגיוני

ובה יתגלה כבוד שמים המאיר לתוך הריקנות של

האדם

עד כדי אפשרות של שכינה מדברת מתוך גרונו ...

108

שאל השואל מהו מחיית עמלק,
וענה הרב שליט"א
דהאדם צריך לשתוק
ולא לדבר מעצמו כלל, ואף לא לתת דיבור
על עצמו בין לטוב בין לרע,

דעל ידי הדיבור
נותן לעמלק מקום להתפס בו
והם יונקים את כל הקדושה של האדם
וצריך לשתוק ולהשאיר הכל לרבש"ע
***

אחד התנפל עליו כלב בשדה
אמר לו ר אשר למה לא אמרת לכלב
שאתה כלב יותר גדול ממנו

103

למה אמר הרבש"ע
לבנות משכן מקרשים וכדומה,

ואמר כדי שיוכל להיות השראת השכינה
הורה הרבש"ע שידעו היכן הוא נמצא
דייקא בתוך ה"בלטה" הקרשים,
שם הוא מקום השראתו יתברך

ולכן היו יכולים לצפותם זהב,
כי בפנימיותם ידעו הקרשים
כי הם סתם קרשים
ולכן יכלו להיות מצופים זהב
***

משה רבינו ובלעם הרשע
היה להם אותם נקודות,
אחרת היה לבלעם טענות
כאילו שנתנו למשה רבינו יותר.

אבל ההבדל הוא ש משה רבינו
מתי שהסתכל על בלעם
ראה את השפלות העצמי
ואת החושך הטבעי של האדם

וחי כל הזמן עם הסכנה של עצמו
ו"ממנו נקח לעבוד את ה'",

משא"כ בלעם עשה את ההיפך
הסתכל על מדריגותיו החיצוניותיו של משה רבינו
איך משה בגבורתו עובד את ה'
ממנה קלט בלעם גאווה
ואומר "כוחי ועוצם ידי עשה לי את החיל הזה"..."
***
"חוצפא כלפי שמיא מהניא",

אפשר בתפילה,
להכריח את הקדושה להושיע אותנו.
זה מה שמצפה מאתנו הקב"ה,
שנזעק אליו מן הכאב.
שלא נברח מאזלת ידינו.
שדווקא מהחוסר אונים נגלה אותו

איך על אדם להרגיש בעשיות הטובות שהוא עושה?

הקדוש ברוך הוא נתן לנו הרבה דוגמאות בעולמינו.

מכשירי חשמל.

ניקה לדוגמא את המגהץ

שמיישר את הקמטים בבגדים.

319

הקב"ה ברא את עולמו בבחינת תוהו ובוהו,

אור וחושך משמשים בערבוביה.

ובתוך החושך נמצא האור,

בכדי שהאדם יאחז בו וילך לאורו.

אך כל עוד שהאדם חי במציאות הגשמית שלו

53

והנה האדם יש לו פחדים ובושות

וזה בדרך כלל בעניני טבע,

היינו הוא פוחד משוטרים, משונאים ורודפים,

ובושות מזה שמפרסמים אותו

ומנפחים כל עוולה קטנה שראו בו

ומזה יש לו בזיונות רבים,

אבל כאשר יתבונן האדם שכל זה נשלח לו ממרומים

כדי לעורר אצלו שיהא לו פחד ה' ויבוש ממנו,

שלמטרה זו קבל זאת,

אבל כשאין לו דעת לוקח לעצמו את

הפחדים והבושות מבני אדם,

אף אחד לא חושב לקום ולהודות למגהץ על שהשקיע ועשה.

כי הדבר ידוע שבלי שהיה מחובר לחשמל.

לא היה שווה שום דבר.

כך האדם...

הוא שרוי בחושך, ומאחר שאינו רואה רק חושך, הוא נבהל, ונופל ליאוש,

ולא רואה שבתוך החושך יש אור,

שמראה לו את הדרך ילך בה,

ונותן לו את הכח ללכת.

וזה אמנם עצת יצר הרע

הרוצה לדמיין לו פחדים עוד יותר

ממה שהם קיימים באמת,

כדי להפילו ברשת היאוש.

אבל אם יסתכל שכל זה מהשמים -

יתעלמו ממנו כל הפחדים והיו כלא היו.

53

דוד המלך אשר שונאיו

רדפו אותו עד חרמה

והפחידו אותו להכותו נפש,

אמר ר אשר....

האדם בעצמו הוא כלום...

והרבונו של עולם הוא החיות.

ובלעדיו אין לו שום קיום.

(תורה 314)

אך כאשר יכיר את היסוד שלו שהוא אין, ויאחז באור המסתתר בתוך החושך,

ובכך יבטל את המציאות הגשמית,

יזכה להתגלות האור מתוך החושך,

ולהפוך את התוהו ובוהו הגשמי

לבחינת תוהו ובוהו דקדושה.

וגרמו לו כידוע בושות עצומות לאין ערוך

בפרט למעמדו כמלך ישראל,

והוא ברוחב דעתו השכיל להבין

שזה הכל מהשמים

ועמד בנסיון מר וחמור נגד שונאיו.

ולזה נתכוון דוד באמרו "ולבי חלל בקרבי",

היינו שהצלחתי

להוציא מלבי כל הפחדים והבושות

ולבי חלל בקרבי לגמרי,

ובזה הרגתי את יצרי הרע לבל יוסיף

עוד להסיתני לחטא

אחרי שתפסתי את האמצעי שלו להכשילני.

***

53

היצר הנמצא אצל האדם מנעוריו אינו סר ממנו עד זיבולא בתרייתא וצריכים לנהל תמיד מלחמה עצומה אתו ע"י זעקות להשי"ת כמו שאמר דוד "אליך זעקו ונמלטו", שאי אפשר להימלט מהיצר רק ע"י זעקה לה'.

ואפילו שהצליח לגרש את הפחדים הטבעיים, שזו אמנם דרגה גדולה מאד, אבל בלי סיוע מהשמים זה לא הולך בשום אופן ואין לגרש את היצר הבא להסית ולהדיח.

53

דוד המלך אמר "בחנני ונסני צרפה כליותי ולבי" שבטוח היה כבר שיכול לעמוד בפני פתויי היצר וכל נסיון. אבל היתה זאת טעות כי היצר הנמצא אצל האדם מנעוריו אינו סר ממנו עד זיבולא בתרייתא ולכן בא הנסיון של ב"ש שאז כבר נוכח שבלי עזרתו יתברך אי אפשר לדחות את היצר ומוכרחים תמיד לבקש סיוע ואלמלי הקב"ה לא יכול לו ליצר.

53

"עמו אנכי בצרה" הכוונה שאנו צריכים להיות אתו יתברך בצרתו שהשכינה בצער על הגלות המתמשכת כל כך והוא רוצה שנתעורר בלב שלם ובאמת בלי מחלוקת.

53

בש"ק חזון אמר כי השכינה הק' נמצאת בשפל המדריגה בגלות המר, וכל כך בשפל עד שכל אחד יכול להגיע אליו בקצת התאמצות בתפילה מעומק הלב אפשר לבקוע רקיעים. כי בדורות שעברו היו צריכים עבודה גדולה והיום מספיק בתנועה קלה של אמת.

53

מנחה של תשעה באב התפללנו יחד עם הרא"ש ביער ירושלים תחת עץ חרוב שענפיו מרובין שהי' לצל ולמחסה מהשמש הלוהטת על כמאה איש. אחר התפילה דיברנו אתו על הגאולה המתבוששת לבוא ומתי כבר יהיה קץ לגלות ולתשעה באב, אמר לנו: מיט געדולד! עס געהט נישט מיט קיין געוואלד, אויב השי"ת וועט אונז אויסלייזן מיט אונזערע געוואלדן, איז די ישועה נישט פון איהם! דעריבער דארפן מיר נישט אויפהערן צו מתפלל זיין

און די ישועה וועט קומען ווי די חז"ל זאגן מיט "היסח הדעת",

דאס הייסט ווען מיר האבן נישט קיין שייכות דערצו, און אונזער מחשבה איז געוועהן ווייט פון דעם, דאן והיתה לה' המלוכה

אמר לנו: בסבלנות! הגאולה לא תבא באלימות, אם השי"ת יגאל אותנו באלימות שלנו, אז הישועה לא תהיה ממנו ית'! לכן, לא צריכים להפסיק להתפלל ותבוא הישועה, כמו שאומרים חז"ל, עם "היסח הדעת",

כלומר, כשאין לנו שייכות עם זה, ודעתנו נדדה רחוק מזה, אז "והיתה לה' המלוכה" ***

סיפרה אחת החברות של ר' אשר שתורמת הרבה ועושה חסד הרבה.

ר' אשר אמר לה כך

"את נותנת צדקה העני נהנה בהחלט וזה מעשה מועיל לעני.

אבל, אם את חושבת שאת נותנת צדקה, לקב"ה אין מזה כלום"

***

פ"א בסעודה שלישית באמצע התורה אמר העטרת צבי מזידיטשוב בזה"ל:

יש איזה כת שנוסעים אצל רבי שלהם, ואומרים אין רבי בעולם אלא רבי שלהם,

זו עבודה זרה ר"ל,

אלא האיך יאמר-

כל צדיק וצדיק וכל רבי הוא טוב לתלמידיו
אלא רבי שלנו הוא יותר טוב לעניינינו,

ייטב פנים מועדים, דף כ'

***

שפת אמת חקת תרלא

הכנעה זו היא היראה שקודמת לכל. ובגמ' יראה ה'
כו' אוצרו אין כו'. משל העלה חטים ולא עירב קב
חומטין מוטב שלא העלה כו' מערב אדם קב חומטין
ואינו חושש ע"ש שבת פ"ב. כי קיום כל דבר מצוה
צריך להיות ע"י יראה שיהי' מעורב חיות השי"ת
במעשה המצוה ועי"ז יעשנו כראוי. וכמו שאינו
אונאה מה שחסר תבואה במקום הקב ע"י שע"ז
מעמיד החטים כן בכל מצוה אף שע"י הישוב הדעת
תוך המעשה ממש שיהי' ביראה אף שיתבטל מעט
מגוף המעשה אינו חשש כי היראה מקיים כל המעשה
כנ"ל. וזה נצרך לידע. וז"ש א' הממעיט כו' שיכוון
לשמים כנ"ל:

ההחלטה לתת לדברים להיות ולקבל אותם כפי שהם
עשויה להיות
זה הבחירה הקשה ביותר שאדם יעשה אי פעם.
בגלל שהרוב האנשים רואים ב"להשתחרר"
כמשמעות של אדישות ואי אכפתיות (ואפילו לוותר).

אבל זה לא יכול להיות רחוק יותר מהאמת.אלא
להיפך,
"להרפות" הוא תהליך אקטיבי. זו הקבלה הקשה
ביותר
שצריך לא רק לקבל שהדברים הם כפי שהם
אלא אתה חייב להשתחרר ולהשאיר דברים להיות
כפי שהם.

וכאשר אדם מסוגל לקבל באופן קיצוני את הדברים
כפי שהם,

הוא באמת יכול לחוות חופש

הכנעה לסיבות = אז הכנעה למסובב הסיבות

נותנת כח להרפות =וההרפיה.. נותנת מקום

להסכמה..והפנמה..

שיחת הרא"ש תשרי תשכ"ה

כדי שהאדם יוכל לצאת מה"אני" ולהגיע ל"לך"

צריך להיות ב"דומיה". דומיה איז שוויגין און שוויגין

איז שוויגין (דומיה זה לשתוק לשתוק לשתוק)

ולשתוק היינו לא להתרעם ולא לכעוס לא על עצמו

ולא על אחרים ולא על הרבש"ע, אלא פשוט להיות

ב"דומיה".

כלומר להיות במאבק עם עצמו לא להגיב על כל דבר
ולא לראות כל דבר בחומרה רבה, אלא ללמוד
להבליג ולשתוק אף אם נראה לו שעשו לו את העוול
הגדול ביותר שיכול להיות בחיים, ואף עם יכול
להצביע באצבע מאשימה על משהו שהוא זה שגרם
לו את הצרות שיש לו, בכל זאת להבליג ולשתוק.

ה"דומיה" הזאת תעזור לאדם לצאת מה"אני",
כלומר

לצאת מבית הסוהר של עצמו ולהיות עם הרבש"ע –

עם ה"לך ה' הגדולה והגבורה". ה"לך" וה"דומיה"

הולכים ביחד,

אם יש ה"לך" יש ה"דומיה" ואם יש ה"דומיה" יש

את ה"לך".

ולא ייתכן שהאדם יחיה את ה"אני" ויהיה לו הדומיה,
ומאידך, לא ייתכן שהיה בסערת נפש ובדיכאון מלא
דאגות ותסכולים ויחיה את ה"לך".

אחד קשור בשני, כי מי שחי עם הרבש"ע הוא יוצא

מה"אני" ומי שיוצא מה"אני"

משתחרר מכל התסכולים שסובבים אותו

ונמצא ב"דומיה" בשקט בשלוה בשמחה ובחדוה.

ש. האם הרפייה היא לא תוצאה אוטמטית של בריחה
מהמציאות ללא הפעלה שכלית?

ת. הרפיה מתוך הכנעה ואמונה למסובב הסיבות

מביא האדם הפנמה לחיות עם הרבו"שע לך ה

הגדולה והגבורה .. ואתה מושל בכל

בריחה זה. רק שאין יעד לאן ... בלי אמונה שיש

תכלית ...אנא מפניך אברח...דבקה נפשי אחרך בי

תמכה ימינך

***

השואל: איך זאג, איך גיי דורך פארשידענע מעטשען
מ'טוט מיר א זעלכע בזיונות מיט אלעס.

ר' אשר: ווער זאגט דיר אז דאס איז בזיונות, אפשר איז דאס דיין ישועה?
 השואל: הלוואי, איך בין זיכער אזוי, ס'דארף אלעס אזוי גיין, אבער אזוי גייט עס, ר' אשר.
 ר' אשר: איז זיי דאס מקבל באהבה, וועסט זעהן א ישועה.

השואל: הלוואי!, איהר זאלט וויסען איך בין א אמתדיגע לב נשבר.
 ר' אשר: די ביזט נישט קיין לב נשבר, לב נשבר האט דוד המלך געזאגט, דו ביזט א לב עצוב, לב עצול, פארשטייסט?

***

האמנתי מסעי
 אברך כולל בא לפני רבי אשר ואמר לו שהוא רוצה לעזוב את הכולל לחצי יום ולהתעסק בחלוקת מזון במסגרת פעילות החסד של 'יד עזרה'.
 אמר לו רבי אשר: 'דו האסט א נשמה פון לערנען, דארפסט זיצן און לערנען'
 (לך יש נשמה של לימוד, תפקידך לשבת וללמוד).

הוסיף האברך להסביר את עצמו ואמר לרבי אשר: אבל כשאני יושב בכולל אני מנמנם וממילא איני לומד כראוי.
 ענה לו רבי אשר:
 אתה צריך להלחם עם עצמך ולהתגבר על העצלות וללמוד.

***

לימוד מתוך הקושי

יהודי שהיה עובד לפרנסתו ובערב היה לומד שעה אחת עם חברותא. כעבור תקופה התעורר בו חשק גדול ללימוד תורה וחשב לעזוב את עסקיו ולעסוק כל היום בתורה. ובא לשאול את ר אשר

שאל אותו רבי אשר האם אתה לומד תורה? ענה, אמנם אני לומד שעה אחת ביום אבל זה מעט מאוד וגם אני מגיע ללימוד כאשר אני עייף מאד מהעבודה וקורה לי הרבה שאני נרדם תוך כדי הלימוד, לכן ברצוני להפסיק לעבוד וכך אוכל ללמוד יותר ברצינות.

אמר לו רבי אשר:
 מי אמר לך שהקב"ה רוצה ממך תורה כזו מתוך הרחבת הדעת,
 אולי חביב בעיניו הלימוד שאתה לומד מתוך מאמץ לא להרדם?

האמנתי פנחס
 לאַחַר פְּטִירַת אִמּוֹ שָׁל אַחַד הַחֲבָרִים בְּגִיל צָעִיר, הַחֲבָרִים הִגִּיעוּ לְרַבִּי אֲשֶׁר וְשָׂאָלוּ אוֹתוֹ: "מָה ה' רוֹצֵה לְהַגִּיד לָנוּ וּלְעוֹרֵר אוֹתָנוּ בְּזֶה שְׂאֵמוֹ שָׁל אַחַד הַחֲבָרִים לְנִסְיָעָה נְפֻטְרָה?" וְ

רבי אשר ענה להם: "תלכו לשננה ותבקשו מה' פן

'הַבְּרִיכְנִי בְּאַמְתָּךְ וּלְמַדְנִי: פִּי־אַתָּה אֶלְקֵי יִשְׂרָאֵל, אוֹתָךְ קוֹיִתִּי כָּל־הַיּוֹם'

וְלַחְזֹר עַל אוֹתוֹ פְּסוּק עוֹד וְעוֹד עַד שֶׁה' יֵאִיר לָכֶם מָה הוּא רוֹצֵה מִכֶּם וְרוֹצֵה לְעוֹרֵר אֶתְכֶם".

***

ר' אשר גילה לנו סוד גדול "סיפוק המסכנות". יש לאדם הרגשת סיפוק מזה

שהוא מסכן וכולם מרחמים עליו. יש לאדם שמחה מן העצבות.

העצבות והמסכנות מביאים לו איזה שהוא שמחה שהוא לא מוותר עליה. אמנם כל זה מביא אותו לעברי פי פחת אבל הוא לא מוכן לוותר על זה.

הוא לא מוכן להתאמץ להכנס לדרכי אמונה ולהגיע לקשר בורא שזה יתן לו שמחה אמיתית ומרגוע ורפואה לגוף ולנפש

***

האמנתי מסעי
 מעשה בג'ק יכול להמחיש דמיונות של אדם: בעל רכב נתקע, באישון לילה, עם תקר בגלגל, ע"י כפר נידח, בלי ג'ק להרמת הרכב.
 אור שבקע מאחד הבתים, נסך בו תקוה.
 הוא החל ללכת לכוון הבית. מחשבה חלפה במוחו,

מה אם בעל הבית ידרוש \$50 עבור השאלת הג'ק?
 נו, מה לא עושים במצב כזה?
 כך המשיך ללכת, כאשר מחשבות מעין אלו פוקדות אותו.

כאשר הגיע אל פתח הבית, המחיר הנדרש האמיר בדמינו, ל-\$500.
 הוא הקיש בדלת וכאשר בעל הבית פתח, הוא זעק לעומתו,

"חוצפה שכזו. לבקש \$500 עבור השאלת ג'ק".
 ***

צריך לעצור דמיון המתעצם.
 כי הבחירה, איזו מחשבה תשכון במח שלך.

כלל ראשון: הסחת הדעת.

ר' אשר,
 יש עצה פשוטה, תתרכז במה שאתה עושה עכשיו.
 תחיה את הרגע. וממלא אין מקום לדמיון.

או שתתבונן בעצם כלשהו, מול עיניך.
 בחן אותו על כל פרטיו ועיין בו.

התבוננות זו תסיח דעתך מן הדמיון.
 ***

דמיונות

מוכרת המחשבה: "מה חושבים עלי?"
 מכיוון שאיננו נביאים ולא בני נביאים
 וגם אין לנו רוח הקודש, לעולם לא נדע,
 מה באמת חושבים עלינו.

וגם אם נשאל, לא נדע אם תאמר האמת.

זאת אומרת מחשבה כזו, היא דמיון, שמתפתח במח שלנו:

פלוני מזלזל בי, פלוני שונא אותי, פלוני מבקר אותי פלוני מנהל אותי וכד'.

והדמיון הזה הופך לאמונה שמשפיעה על הרגש, שמוליד מעשה, שתוצאותיו מי יישורן.
 ***

המכנה המשותף של דמיונות:

כופים עלי משהו:

שנאה, ביקורת, מנהלים אותי וכד'.

צא עם הדמיון הזה לשדה.

שם העצים והאבנים אינם מאיימים

ואפשר לעשות חשבון הנפש ביישוב הדעת, לפני אבא.

קח את הדמיון כסיבה לתפילה:

"אינני יודע בוודאות, מה פלוני חושב עלי.

אז אבא, תן לי כח להפוך את הדמיון מכפיה לבחירה:

אני בוחר להאמין שפלוני אוהב אותי ואני אותו.

אני בוחר לקבל את הביקורת של פלוני, לתקן את עצמי.

אני בוחר לקבל את העצות של פלוני".
 ***

הדמיון הוא פרוש מסולף של המציאות.

הפרוש המסולף מוליד רגש והרגש מוליד מעשה,

מציאות רעה: שנאה, נקמה, דמוי עצמי נמוך וכד'.

לאדם יש בחירה, רק בשלב הפרשנות המסולפת.
 הפרשנות היא תוצר של ניסיונות החיים מילדות,
 וטבעים מולדים של האדם, ובעיקר מידת הגאווה.

לכן אחד הצעדים לתקון הפרשנות הוא תיקון מידותינו בכלל,

ובפרט ניתוץ הגאווה. והוא נעשה במהלך ניסיונות חיינו,

כאשר אנו בוחרים ב "לך דומיה תהילה".
 ***

ר' אשר היה אומר: ...

עצות מעשיות להאבק במחשבות רעות:

מצא עיסוק תמידי.

הכר את עצמך,

ושפר מידותיך, היינו: לא לכעוס, לא לקנא, לא לשנוא.

אלא לאהוב את כולם ולהיכנע לכולם ולדון כל אדם לכף זכות. ...

על האדם להימלט מדמיונותיו,

אל יסוד קיומו וחיותו האמיתי –

הבורא ית"ש,

בעל הרחמים האמיתי.

אז תעשה חשבון הנפש

ותתן לאמת להאיר לך

שאותו אדם שאתה חושדו

אינו אשם כלל.

***

הדמיון הוא שונאו של האדם.
הוא שוכן בקרבו
ומביא לו כאבים עמוקים עד שאול.

כאשר אדם ניצב במלחמתו נגד אויב זה הנמצא
בקרבו,
וחושב מהיכן קיומי ועמידתי במערכה זו,
מכאן מתחיל אדם להרגיש שיש
מישהו שמחזיק אותו ונותן לו קיום ע"י סיבותיו.

אז מרגיש אדם שיש לו אב טוב ורחום
הנמצא אתו תמיד ואיננו עוזבו:
גם כי אלך בגיא צלמוות הוא עמדי.

***

ר' אשר שאל אותנו פעם אחת: מה אתם עושים פה?
איך הגעתם לפה? מה אתם מחפשים פה? מה יש פה?
יש חסידויות אחרות, גור, בעלזא, וויזניץ, ברסלב,
תולדות אהרן... שם יש חסידויות עם מסורת, עם
עבודת השם ותורה, מה יש לכם פה? מה מצאתם
פה? מה אתם מסתובבים פה?

החברים ניסו לענות, אמונה, אחדות, חסד...

הוא ביטל את התשובות, והוא אמר: "אני יאמר לכם;
בכל המקומות האחרים, זה דרך שקר! ואילו פה זה
דרך אמת! מה השקר שלהם? שהם חושבים שזה
הכל באמת, שהם באמת עובדים את השם ומקיימים

תורה ומצוות. ומה האמת שלנו? שאנחנו יודעים
שהכל שקר!...

***

אמר רב אושר זצ"ל:

... זה שנים שאני מבקש מכם להיות מוכנים בעבודה
עצמית כדי שנוכל לנצל אתכם בעת מצוא.
אני צריך לפחות עשרה חברים שיהיו מוכנים בכל
עת כדי שנוכל להועיל לאלו הצריכים ישועה.

משל למה הדבר דומה לפלוגת חיילים העומדים על
החומה ושומרים על העיר החיילים מוכנים בכל עת
להוראה של המפקד, כאשר מגיעה ידיעה על
אפשרות מתקפה או חדירה של האויב.
מפעיל המפקד את הפלוגה ובאמצעותם מסתערים על
האויב או שמונעים ממנו להיכנס.

הנמשל: פלוגת החברים (חיילים) המה החברים
עומדים על חומת הקדושה והטהרה, ומטרתם למנוע
מהסט"א להדור פנימה, וכאשר מגיע אלי איזה
מצוקה וכאב אני מודע לכך שכח הסט"א מנסה
להשתלט על אותו יחיד או על אותו ציבור ולחדור
פנימה, ואז אני נעזר בחברים העומדים על החומה -
חומת הקדושה והטהרה מהם אני שואב כוח לדחות
את הכאב והמצוקה שיש לאותו אדם (או לאותם
אנשים).

***

רב אושר התאונן ואמר שאין לו אף חבר שיכול
לסמוך עליו (במלואו)
ולכך מתקשה מאוד לעמוד בפרץ הן במובנים
הרוחניים והן במובנים החומריים.

הרבה פעמים לוקח על עצמו משימות קשות שהם נגד
ההיגיון,
הרבה פעמים מביטה ישועות לחולים בעלי סיכון
גבוה,
והרבה פעמים מכניס את עצמו בלוע של מחלוקת
קשה בין איש לאשתו,
והרבה פעמים מתמודד עם מאן דהו שנשטש את דרך
התורה
ומחפש דרכים אחרים ר"ל שהם כנגד התורה, וכד'.

עם כל אלו אני צריך להתמודד – טען רב אושר,
ולא תמיד אני מצליח.

הסיבה לכך מפני כשאני מקבל אלו
יש לי תקווה שנוכל לנצל את החברים העומדים על
החומה,
וכשאני מגיע אליהם אני רואה שחומה בלי שמירה,
מה אני יכול לעשות אז?
לחזור בי מההבטחה ומההשתדלות!?

52

כאשר אמר לו ד' למשה שהוא רוצה ביהושע,
ולא בניו של משה
עבד משה בהתלהבות

להנחיל את ההנהגה ליהושע ולקיים את דבר ה'.

בו בזמן שבן אדם רגיל כאשר נודע לו כי מן השמים לא רוצים את בן שלו בתור מנהיג אלא אחר, הריהו מקבל זאת בקצת מרירות, כמי שמקבל עליו את הדין.

אבל משה רבינו מיד בשמעו מהשי"ת שיתן מהודו על יהושע ושיסמוך ידו עליו למלא את ידו בתור מנהיג ישראל להבא - עשה זאת משה בחפץ פנימי אדיר

שהקב"ה אמר לו וסמכת את ידך יד אחת ומשה הוסיף ועשה בשתי ידיו, (רש"י כ"ג) "בעין יפה יותר ויותר ממה שנצטווה" ועשאו ככלי מלא וגדוש ומלאו חכמתו בעין יפה", היינו לפנינו משורת הדין מרוב חביבותו לקיים את דבר ה'.

52

אשה אחת צלצלה, בבקשה דחופה היות והיא עומדת לנסוע לארה"ב לילדיה ומכיון ששמעה שבימים אלה ממש בא משיח צדקנו לגאלנו, לכן היא שואלת אם יכולה לנסוע מכיון שיש לה חשש

שבאותה שעה תימצא בחו"ל וזה מאד חבל לה שלא תהא כאן בשעה שמישיח יופיע.

ושהיא לא תניח את הטלפון ומוכרחים לענות לה מיד

ראו שאין ברירה אחרת אלא לקבל תשובה ברורה לשאלתה.

הרא"ש בשמעו את זה נכנס בהתלהבות וצעק האם חושבים שמישיח יבוא כעת, עס קומט נישט אין באטראכט עם פירוד כזה בין כל חלקי היהדות שאחד רוצה לבלוע את השני, וכאשר איננו מוכנים במאומה לקראתו,

וצעק במרירות שאנחנו מוכרחים להתאחד עם אהבה שאינה תלויה בדבר, אז ממילא יבוא משיח צדקנו,

52

חבר שאל ר אשר על דברי רש"י בפרשת פנחס (כ"ז ט"ו) "אמר (משה) הגיעה שעה שאתבע צרכי, שיירשו בני את גדולתי

וזוהי פליאה עצומה על משה רבינו איש האלוקים אשר שרף את כל נטיותיו הגשמיות, האם יחשוב על בניו ולדאוג שהם יקבלו את ההנהגה אחריו להיות פרנס הדור ?

ענה ואמר אמנם כן, משה רבינו היה בחיר האנושי ששבר את יצרו בבחינת כליל תקטר לה', אבל נשאר בו נטיות אנושיות וטבע האדם,

שאלמלא כן היה בבחינת מלאך ולא איש, והרי הקב"ה רוצה תהילה מקרוצי גושי חומר, דווקא מבעלי בחירה שיש להם שאיפות טבעיות חמריות והם מתגברים עליהם.

כך גם משה היתה לו שאיפה טבעית דקה לבניו שימשיכו אחריו, כי זה הוטבע באנוש.

52

אחד החברים שאל את ר אשר על דברי המדרש, שלא רצה הקב"ה ש משה רבינו יכנס לארץ ישראל ולא עזר לו כל אותן תקט"ו תפילות, כי אילו הי' נכנס משה לארץ, היה הוא בונה בית המקדש וממילא לא הי' נחרב, ואם ישראל היו חוטאים, היתה בני ישראל באה כלי' ר"ל,

ולכן שפך חמתו על העצים ועל האבנים ולבני ישראל היתה פליטה.

לכן לא נתן לו ה' למשה להכנס.

האם משה רבינו לא ידע על כך ?

הסביר ר אשר ואמר כי משרע"ה חשב כי זכותו גדולה

כל כך שיוכל למנוע את העם מלחטוא ולא יהא חורבן לא על ביהמ"ק ולא על העם.

אבל השי"ת יודע עתידות ידע שלא ימלט מחורבן ומוטב שיחרב המקדש מאשר העם.

על כל פשעים תכסה אהבה.

ואיך יכולין לבא לאהבה כשיש רוב פשעים.
 רק כשמקבלין התוכחה
 והעונשין והיסורין מתוך אהבה.
 ולכן כתי' לכו כו' ונוכחה כו'
 אם יהיו חטאיכם כשנים כשלג ילבינו
 פי' ע"י קבלת התוכחה יתלבנו החטאים:

107

לפני תפילתו בשחרית הזכיר משהו לר' אשר
 \ את הפסוק(שמואל א' י"ט)
 \ "ודוד ברח (משאול) וימלט

ויבוא אל שמואל הרמתה"
 במדרש "אותו הלילה שברח דוד מלפני שאול –

למד משמואל הנביא מה שאין תלמיד
 כותיק לומד במאה שנה",
 וזה התחיל לפרש את הדבר לפי דרכו,

נענה הרא"ש והסביר
 הדבר פשוט בתכלית,
 כאשר הרגיש דוד בפחד
 משאול המלך שרצה להרוג אותו,
 הפך דוד את הפחד הזה לפחד אלוקים
 עד שהגיע לשלימות שילוב הוי"ה-ה-אדנ"י
 שזה שווה כמו שלומד תלמיד ותיק מאה שנה.